

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
Р І Ш Е Н Н Я
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
м. Чернівці

від 06 квітня 2017 року

№ 6

Справа № 02-27/2

Про припинення порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладання штрафу

Адміністративна колегія Чернівецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання про попередні висновки відділу досліджень і розслідувань від 14.03.2017 та матеріали справи №02-27/2 щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції комунальним підприємством «Чернівціводоканал»,

ВСТАНОВИЛА:

ПАТ «Енергопостачальна компанія «Чернівціобленерго» (надалі – **Товариство**) засновано відповідно до Указу Президента від 04.04.1995 №282/95 та наказу Міністерства енергетики та електрифікації України від 15.06.1995 №106.

Юридична адреса: вул.Прутська, 23А, м.Чернівці, 58000.

Ідентифікаційний код Товариства: 00130760.

Товариство здійснює свою діяльність на підставі Статуту, нова редакція якого затверджена загальними зборами ПАТ «ЕК Чернівціобленерго» (протокол від 25 квітня 2016 року).

Згідно Статуту метою діяльності Товариства є задоволення суспільних потреб в його продукції, роботах, послугах, задоволення потреб споживачів електричної енергії в умовах функціонування єдиної енергетичної системи України та реалізація соціальних та економічних інтересів акціонерів Товариства на підставі одержаного прибутку.

Предметом діяльності Товариства є, зокрема, постачання електричної енергії за регульованим тарифом, передача електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, розподіл електричної енергії.

Основну діяльність Товариство здійснює на підставі ліцензій, виданих Національною комісією регулювання електроенергетики України (надалі – НКРЕКП), на:

- передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами від 28.04.2011 серії АГ №500303;

- постачання електричної енергії за регульованим тарифом від 28.04.2011 серії АГ №500304.

Здійснюючи господарську діяльність, Товариство, відповідно до статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції", є суб'єктом господарювання.

Статтею 5 Закону України «Про природні монополії» визначено, що розподіл електричної енергії (передача електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) відноситься до сфери діяльності суб'єктів природних монополій. Отже, ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго», здійснюючи ліцензовану діяльність на цьому ринку, є суб'єктом природної монополії.

Відповідно до вимог Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, проведено аналіз становища ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго» на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- послуги з постачання електричної енергії за регульованим тарифом;
- ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго».

Споживачами послуг з постачання електричної енергії за регульованим тарифом є фізичні та юридичні особи, які користуються послугами ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго».

Товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей є послуги з постачання електричної енергії за регульованим тарифом.

ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго», як суб'єкт природної монополії, працює на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом в межах зони ліцензованої діяльності, що визначена НКРЕКП, а саме, в межах електричних мереж, що обслуговуються Товариством. Такими межами є територія Чернівецької області. Отже, територіальними (географічними) межами ринку є Чернівецька область.

Часовими межами ринку визначено 2016 рік та січень-лютий 2017 року.

Внаслідок природної монополії ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго» є одноосібним балансоутримувачем та експлуатантом електричних мереж, а також єдиним суб'єктом господарювання, який отримує оплату від споживачів за спожиту ними електричну енергію за регульованим тарифом. Обсяги електричної енергії, які підлягають оплаті, визначаються за допомогою засобів обліку на підставі договору.

Поряд з технологічними особливостями існують й адміністративні бар'єри (обмеження) вступу інших суб'єктів господарювання на досліджуваний ринок – отримання від НКРЕКП ліцензії на постачання електричної енергії за регульованим тарифом.

Таким чином, на ринку послуг з постачання електричної енергії за регульованим тарифом конкуренція у Товариства відсутня.

Враховуючи наведене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатом діяльності 2016 року та в період січень-лютий 2017 року ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання електричної енергії за регульованим тарифом в територіальних (географічних) межах Чернівецької області, де розташовані діючі мережі Товариства, як таке, що не мало жодного конкурента на цьому ринку.

На адресу територіального відділення надійшла заява від 03.01.2017 ФОП Змеул О.С. (надалі – **Заявник**), який за договором-доручення від 01.11.2016 представляє інтереси споживача електричної енергії ФОП Істратій Д.Г. (надалі – **Споживач**), щодо неправомірних дій Сторожинецького РЕМ ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго», які можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

У заяві йдеться про неправомірні дії працівників Товариства при перевірці та знятті засобів обліку електроенергії Споживача та нарахуванні йому суми за необліковану електричну енергію.

На думку Заявника, неправомірні дії Товариства є зловживанням монопольним становищем та призводять до ущемлення інтересів Споживача і отримання Товариством неправомірних прибутків.

Для з'ясування обставин, викладених Заявником, Товариству надіслано вимогу в.о. голови територіального відділення від 06.01.2017 №01-20/11 про надання інформації та підтверджуючих документів, які стосуються суті порушених питань.

З матеріалів, наданих Заявником, та відповіді Товариства (лист від 19.01.2017 №2/208) встановлено наступне.

Взаємовідносини, які виникають у процесі продажу і купівлі електричної енергії між виробниками або постачальниками електричної енергії та споживачами, регулюються Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України від 31.07.1996 №28 (надалі – **Правила, ПКЕЕ**).

Відповідно до вимог Правил, між Споживачем та Товариством укладено договір про постачання електричної енергії від 28.11.2003 №159, який був переукладений 09.12.2011 (надалі – **Договір**).

Споживач здійснює господарську діяльність на території смт.Красноільськ Сторожинецького району Чернівецької області. Структурним підрозділом Товариства, який здійснює передачу та постачання електричної енергії в межах цього району, є Сторожинецький РЕМ.

Як зазначено сторонами, 06.04.2016 представники Сторожинецького РЕМ прибули до Споживача для проведення позапланової технічної перевірки засобу обліку електроенергії Споживача, який розміщений на КТП-473 та обліковує електричну енергію на об'єкті Споживача («Торговий комплекс» смт.Красноільськ), так як у Товариства виникли сумніви щодо правильності роботи цього приладу. За результатами перевірки було складено Акт про порушення від 06.04.2016 №121596 (надалі – **Акт-1**) щодо пошкодження пломб. Після складання Акту-1 представники Товариства демонтували лічильник та забрали його з собою. Слід зазначити, що всі ці дії представники Товариства здійснили без присутності Споживача або уповноваженої ним особи.

З Актом-1 Товариством ознайомлено Споживача в приміщенні Сторожинецького РЕМ, куди він прибув того ж дня після телефонного виклику. Крім цього, Споживачу було надано «Розрахунок вартості за «Актом про порушення ПКЕЕ» №121596», згідно якого йому донараховано вартість необлікованої електричної енергії на суму 45677,45 грн. Від підпису всіх документів Споживач відмовився, так як вважає, що вони складені з порушенням вимог Правил. В подальшому Споживач подав заяву до Товариства щодо надання йому роз'яснення про підстави нарахування йому такої суми до оплати. У відповідь Товариством повідомлено (лист без номеру та дати за підписом комерційного директора), що під час проведення технічної перевірки об'єкту електропостачання «Тоговий комплекс» (смт.Красноільськ Сторожинецького р-ну) працівниками Сторожинецького РЕМ виявлено: *«..порушення п.6.40 Правил, в частині пошкодження цілісності (зриву) пломб, а саме, пошкодження стопорного елемента та повторне відкриття пломби енергопостачальника на клемній кришці та шафі обліку. Відсутня пломба Держспоживстандарту з тавром 4 кв. 2013р.»* (курсивом – мова оригіналу). Також в листі зазначено: *«У відповідності до вимог Методики визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами правил користування електричною енергією, затвердженої постановою НКРЕ від 04.05.2006 №562, зареєстрованої в Мін'юсті України 04.07.2006 за №782/12656, 30.04.2016, комісією по розгляду актів про порушення ПКЕЕ, 24.05.2016 був розглянутий складений акт про порушення ПКЕЕ №121596 від 06.04.2016. Так як, Ви не з'явилися на комісію, комісією було прийнято рішення провести експертизу засобу обліку та пломб. Проведений розрахунок вартості електричної енергії за вищезазначеним актом про порушення, є попереднім та був направлений Вам для ознайомлення.»* (курсивом – мова оригіналу). Крім цього, в Акті-1 зазначено про відсутність пломби Держспоживстандарту з тавром 13/IV, яка була встановлена на лічильнику згідно акту збереження пломб при встановленні лічильника.

Згодом Споживачем отримано лист Товариства від 01.11.2016 №2/3770, в якому йому повідомлено про надходження висновку експертизи електролічильника та пломб і запрошено його на засідання комісії по розгляду Акту-1.

На засідання зазначеної комісії, яке відбулось 22.11.2016, Заявник прибув та надав перелік зауважень до Акту-1, внаслідок чого комісія дійшла наступного висновку (протокол комісії №40): *«Методику для розрахунку вартості недорахованої електроенергії не застосовувати у зв'язку з відсутністю акту про пломбування приладу обліку. Перерахунок недорахованої електроенергії провести згідно п.6.20 ПКЕЕ за попередній розрахунковий період та направити його на узгодження споживачу.»* (курсивом – мова оригіналу).

28.11.2016, на іншому об'єкті Споживача – пилорамі (с/мт.Красноільськ Сторожинецького району), працівниками Сторожинецького РЕМ здійснено аналогічні заходи, а саме, без присутності Споживача або уповноваженої ним особи було проведено технічну перевірку приладу обліку електроенергії, складено Акт про порушення ПКЕЕ від 28.11.2016 року №124512, прилад обліку замінено на інший без засвідчення Споживачем їх показів. Після цього, при черговому поданні звіту в Сторожинецькому РЕМ Споживачу повідомили про те, що за даним об'єктом існує перевищення договірної величини на 5049 кВт*год.

I. Аналізом наявних в територіальному відділенні матеріалів по об'єкту Споживача «Торговий комплекс» встановлено наступне:

1. Згідно п.6.37 Правил у разі виникнення сумніву з боку постачальника електричної енергії (електропередавальної організації) у роботі розрахункових засобів обліку постачальник електричної енергії (електропередавальна організація) виконує позапланову технічну перевірку розрахункових засобів обліку.

Відповідно до п.6.41 Правил у разі виявлення під час контрольного огляду або технічної перевірки уповноваженим представником постачальника електричної енергії, від якого споживач одержує електричну енергію, або електропередавальної організації порушень Правил на місці виявлення порушення у присутності представника споживача оформляється акт порушень.

Також, п.3.33 Правил вимагає проведення робіт з контрольного огляду засобу обліку та технічної перевірки розрахункових засобів обліку електричної енергії у присутності уповноважених представників споживача та оформлення акта про проведені роботи із зазначенням прізвища уповноваженого представника електропередавальної організації, який проводив роботи, та номерів його службового посвідчення, підстави проведення технічної перевірки або контрольного огляду засобу обліку та детального опису результатів обстеження.

Проте, всупереч зазначеним вимогам Правил технічна перевірка пристрою обліку електроенергії та подальший його демонтаж відбулись без присутності Споживача або його уповноваженого представника. Відсутність Споживача на місці демонтажу визнає і Товариство в своєму листі від 19.01.2017 №2/208 – де стверджує, що Акт-1 *«було складено на місці в події в присутності представника споживача, який відмовився назвати своє прізвище, а також підписувати та брати другий примірник Акту».* Однак, особу, яка не тільки не пред'явила документів, які засвідчують відповідні повноваження, але навіть не представилась, не можна вважати уповноваженим представником.

2. Територіальним відділенням встановлено, що Акт-1, складений працівниками Товариства, містить недостовірні дані, а саме:

- в Акті-1 зазначено, що він складений за участі Споживача (представника, уповноваженої ним особи) - ФОП Істратій Д.Г. Однак, такі дані не відповідають дійсності, про що зазначено в попередньому п.1. Крім цього, в своєму листі від 19.01.2017 №2/208

Товариство повідомляє, що *«Того ж дня (06.04.2016) ФОП Істратій Д.Г. приїхав в Сторожинецький РЕМ, де його було ознайомлено з Актом»* (курсивом – мова оригіналу);

- в Акті-1 зазначено:

- *«...Відсутня пломба Держспоживстандарту з тавром 13/IV, яка була встановлена на лічильнику згідно з актом збереження»*. В листі від 19.01.2017 №2/208 Товариство додатково уточнює: *«...згідно акту збереження, при встановленні лічильника»*;

- *«Дата повірки 13/II. Не відповідає акту збереження. Додаток Б»*.

Отже, Товариство, посилаючись на акт збереження пломб, засвідчує його **наявність**.

Однак, в протоколі №40 від 22.11.2016 засідання комісії про розгляд Акту-1 Товариством зазначено: *«...Методику для розрахунку вартості недорахованої електроенергії не застосовувати у зв'язку з відсутністю акту про пломбування приладу обліку»* (курсивом – мова оригіналу).

Отже, комісією зроблено висновок про те, що акт про пломбування приладу обліку **відсутній**.

Також, в листі від 19.01.2017 №2/208 Товариством роз'яснено, що комісією взято до уваги аргументи представника Споживача стосовно того, що Споживач не підписував акт про пломбування та відповідальність за збереження засобів обліку та пломб на них, а отже і не приймав пломби на збереження.

Враховуючи зазначене, Акт-1, складений працівниками Товариства, містить недостовірні дані.

3. Відповідно до п.6.40 Правил у разі виявлення представниками електропередавальної організації або представниками постачальника електричної енергії пошкоджень чи зриву пломб, установлених у місцях, указаних в акті про пломбування, або пошкоджень відбитків тавр на цих пломбах, пошкодження розрахункових засобів обліку, явних ознак втручання в параметри розрахункових засобів (систем) обліку з метою зміни їх показів перерахунок обсягу електричної енергії, який підлягає оплаті, здійснюється відповідно до «Методики визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами правил користування електричною енергією», затвердженої постановою НКРЕ від 04.05.2006 №562, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 04.07.2006 за №782/12656 (надалі – **Методика**).

На підставі акта порушень уповноваженими представниками постачальника електричної енергії (електропередавальної організації) під час засідань комісії з розгляду актів про порушення визначаються обсяг недоврахованої електричної енергії та сума завданих споживачем збитків (п.6.42 Правил).

Споживачу надано розрахунок вартості за Актом-1, в якому типом порушення зазначено: *«п.3 п.2.1 Методики пошкодження розрахункових засобів обліку (розбите скло, пошкодження цілісності корпусу тощо), інших дій споживача, які призвели до зміни показів засобів обліку»* (курсивом – мова оригіналу). Проте, в Акті-1 порушенням визначено: *«...в частині пошкодження цілісності (зриву) пломб, а саме, пошкодження стопорного елемента та повторне вскриття пломби енергопостачальника на клемній кришці та коробці КДЕ. Відсутня пломба Держспоживстандарту з тавром 13/IV яка була встановлена на лічильнику згідно з актом збереження»* (курсивом – мова оригіналу). Тобто, розрахунок проведено за порушення, яке не зафіксовано в Акті-1.

Згідно п.2.1 Методики у разі незгоди споживача із зафіксованим в акті про порушення фактом пошкодження пломб та/або приладів обліку факт пошкодження установлюється експертизою, проведеною відповідно до законодавства. До отримання енергопостачальною компанією результатів експертизи Методика не застосовується.

Зі змісту листа Товариства з'ясовано, що прилад обліку Споживача був направлений на експертизу, зокрема зазначено: *«Так як, Ви не з'явилися на комісію, комісією було прийнято рішення провести експертизу засобу обліку та пломб...»* (курсивом – мова оригіналу).

Прилад обліку Споживача Товариством направлено до Миколаївського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України (надалі – НДЕКЦ), яким і надано експертний висновок від 17.10.2016 №113П.

З розділу «Дослідження» експертного висновку слідує, що лічильник та пломби поступили до НДЕКЦ не в пакеті, опломбованому пломбою Товариства №9568ДК, як він був запакований після демонтажу у Споживача згідно Акту-1. Таким чином, існує ймовірність розкриття Товариством первинного пакету до відправки його в НДЕКЦ. Зазначене не виключає можливості впливу на пломбу №6637 ВГ, зафіксованого у висновку НДЕКЦ, не Споживачем, а іншими особами в період перебування лічильника з пломбами в Товаристві до відправки в НДЕКЦ.

Як вже зазначалось, сума, яка донарахована Товариством за необліковану електричну енергію внаслідок, нібито, порушень Споживачем Правил, складає 45677,45 грн. Однак, вчинення Споживачем таких порушень як: зміна Споживачем показів засобу обліку; пошкодження цілісності (зриву) пломб здійснено Споживачем з метою зміни показів засобу обліку, не доведено Товариством.

Відповідно, вартість донарахованої необлікованої електричної енергії, розрахованої Товариством в розмірі 45677,45 грн., є безпідставною.

4. В Акті-1 зазначено, що Споживач порушив: *«п. 6.40 ПКЕЕ в частині пошкодження цілісності (зриву) пломб, а саме пошкодження стопорного елемента та повторне вскриття пломби енергопостачальника на клемній кришці та коробці КДЕ. Відсутня пломба держспоживстандарту з тавром 13/IV яка була встановлена на електролічильнику згідно з актом збереження»* (курсивом – мова оригіналу).

22.11.2016 комісією змінено тип порушення, про що в протоколі №40 зазначено: *«Методику для розрахунку вартості недорахованої електроенергії не застосовувати у зв'язку з відсутністю акту про пломбування приладу обліку. Перерахунок недорахованої електроенергії провести згідно п.6.20 ПКЕЕ за попередній розрахунковий період та направити його на узгодження споживачу.»* (курсивом – мова оригіналу).

Пунктом 6.20 Правил визначено, що у разі тимчасового порушення розрахункового обліку електричної енергії не з вини споживача обсяг електричної енергії, використаної споживачем від дня порушення розрахункового обліку до дня відновлення розрахункового обліку, за згодою сторін, може бути визначений на підставі показів технічних (контрольних) засобів обліку або розрахований постачальником електричної енергії за середньодобовим обсягом споживання електричної енергії **попереднього розрахункового періоду** до порушення розрахункового обліку або наступного після відновлення розрахункового обліку періоду.

Згідно абз.2 п.6.1 Правил - розрахунковий період становить один місяць. Попереднім місяцем є березень. Обсяг споживання Споживачем електроенергії в березні складає 2014 кВт*год. Таким чином, середньодобовий обсяг споживання електричної енергії мав дорівнювати 64,968 кВт*год. та відповідно за 19 днів – 1234,392 кВт*год. на суму 2354,32 грн.

Проте, листом від 19.01.2017 №2/204 Товариство повідомило Споживача: *«У зв'язку з нерівномірним щомісячним споживанням електричної енергії для розрахунку обсягу спожитої електричної енергії, було визначено середньодобове споживання попередніх розрахункових періодів, а саме лютого та березня 2016р., так як споживання лютого 2016р. – 14687 кВт*год, березня 2016р. – 2014 кВт/год... Обсяг недонарахованої електричної енергії при даному розрахунку склав 5289 кВт на суму 10087,61 грн.»* (курсивом – мова оригіналу). Тобто, Товариством для розрахунку обсягу необлікованої електричної енергії розрахунковим періодом безпідставно визначено два місяці – лютий і березень, а не один – лютий, як це належить, чим порушено п.6.1 Правил.

Таким чином, за 19 днів Товариство безпідставно завищило обсяг розрахованої Споживачу електроенергії на **4054,61 кВт*год.** в сумі **7733,29 грн.**, чим порушило вимоги п. 6.20 Правил.

II. Схожа ситуація склалась з обстеженням приладу обліку електричної енергії №0292434 на іншому об'єкті Споживача – пилорамі (сmt.Красноільськ Сторожинецький район, Чернівецька область). Товариство в своєму листі від 19.01.2017 зазначає, що 28.11.2016 трьома інспекторами енергоінспекції, нібито, у присутності представника Споживача, на зазначеному об'єкті було проведено технічну перевірку вузла обліку електроенергії, який змонтований зовні КТП-433, та виявлено: *«порушення п.6.40 ПКЕЕ в частині пошкодження та втручання в роботу розрахункових трансформаторів струму, шляхом пошкодження провідників струму вторинних кіл по фазах «А» і «В», що призвело до невірнього визначення обсягів спожитої електричної енергії. Пломби, які закривали доступ до розрахункових трансформаторів струму мали ознаки пошкодження, про що було повідомлено представника споживача.*

По факту виявлення порушення ПКЕЕ на місці події, відповідно п.6.41 ПКЕЕ було складено Акт про порушення ПКЕЕ від 28.11.2016 року №124512. Лічильник електричної енергії було замінено за рахунок постачальника електричної енергії згідно п.10.2.10ПКЕЕ, та відновлено роботу розрахункових засобів обліку, про що оформлено відповідні документи: Наряд на заміну електролічильника від 28.11.2016 року №78347, Акт про пломбування та відповідальність за збереження засобів обліку та пломб на них від 28.11.2016 року №51638, Акт технічної перевірки точки обліку електричної енергії з трифазними електролічильниками від 28.11.2016 року №58806, однак під час їх оформлення представник споживача з місця події зник.» (курсивом – мова оригіналу).

Враховуючи зазначене та проаналізувавши наявні матеріали по об'єкту Споживача «Пилорама», територіальним відділенням встановлено наступне:

1. Згідно п.6.37 Правил у разі виникнення сумніву з боку постачальника електричної енергії (електропередавальної організації) у роботі розрахункових засобів обліку постачальник електричної енергії (електропередавальна організація) виконує позапланову технічну перевірку розрахункових засобів обліку.

Відповідно до п.6.41 Правил у разі виявлення під час контрольного огляду або технічної перевірки уповноваженим представником постачальника електричної енергії, від якого споживач одержує електричну енергію, або електропередавальної організації порушень Правил на місці виявлення порушення у присутності представника споживача оформляється акт порушень.

Також, п.3.33 Правил вимагає, проведення робіт з контрольного огляду засобу обліку та технічної перевірки розрахункових засобів обліку електричної енергії у присутності уповноважених представників споживача та оформлення акта про проведені роботи із зазначенням прізвища уповноваженого представника електропередавальної організації, який проводив роботи, та номери його службового посвідчення, підстави проведення технічної перевірки або контрольного огляду засобу обліку та детального опису результатів обстеження.

Проте, всупереч зазначеним вимогам Правил технічна перевірка пристрою обліку електроенергії, подальша його заміна іншим електролічильником відбулись без присутності Споживача або його уповноваженого представника. Відсутність Споживача на місці демонтажу Товариство визнає і в своєму листі від 19.01.2017 №2/208 – де зазначає, що технічна перевірка та подальші демонтаж лічильника, заміна його на інший, та складання всіх актів було складено *«у присутності представника споживача, який в подальшому відмовився назвати своє прізвище»,* а в подальшому *«з місця події зник».* Однак, особу, яка не тільки не представила документів, які засвідчують відповідні повноваження, але навіть не представилась, не можна вважати уповноваженим представником.

2. Аналізом документів також встановлено, що Акт №58806 від 28.11.2016 технічної перевірки приладу обліку з трифазними електролічильниками (надалі – Акт техперевірки-2) та Акт про порушення №124512 від 28.11.2016 (надалі – Акт-2) складені працівниками Товариства на об'єкті Споживача - пилорама, містять недостовірні дані, а саме, в актах

зазначено, що їх складено за участі споживача (представника, уповноваженої ним особи) - ФОП Істратій Д.Г. Однак, такі дані не відповідають дійсності, про що зазначено в попередньому п.1. Крім цього, в своєму листі від 19.01.2017 №2/208 Товариство повідомляє, що представник Споживача, Змеул О.С. звернувся до Сторожинецького РЕМ лише 20.12.2016.

Згодом, при розрахунку за спожиту електричну енергію по об'єкту «Пилорама», Споживачу повідомили про те, що за цим об'єктом існує перевищення договірної величини споживання електроенергії за грудень 2016 року.

Проте, внаслідок того, що заміна електролічильника №0292434 на електролічильник №8046807 була здійснена без присутності Споживача або його уповноваженого представника, Споживач був позбавлений можливості переконатись в достовірності їх показів, зазначених в наряді №78347 від 28.11.2016 на заміну електролічильника чи трансформатора струму, на момент заміни і, як наслідок, можливості об'єктивного контролю спожитої ним електроенергії для подальших розрахунків за неї.

Відповідно до п.6.40 Правил у разі виявлення представниками електропередавальної організації або представниками постачальника електричної енергії пошкоджень чи зриву пломб, установлених у місцях, указаних в акті про пломбування, або пошкоджень відбитків тавр на цих пломбах, пошкодження розрахункових засобів обліку, явних ознак втручання в параметри розрахункових засобів (систем) обліку з метою зміни їх показів перерахунок обсягу електричної енергії, який підлягає оплаті, здійснюється відповідно до Методики.

Пунктом 6.38 Правил визначено, що за результатами технічної перевірки складається акт, в якому зазначаються виявлені недоліки. У разі потреби проводиться експертиза відповідних засобів обліку. **Якщо експертиза виявить втручання споживача в роботу засобів обліку**, споживачу проводиться перерахунок кількості спожитої електричної енергії відповідно до законодавства України.

Однак, за інформацією Товариства станом на 19.01.2017 року демонтований прилад обліку №0292434 на експертне дослідження не направлявся та Акт-2 комісією не розглядався.

Також слід зазначити, що згідно пп.26 п.10.2 Правил споживач електроенергії зобов'язаний забезпечувати збереження і цілісність **встановлених на його території (у його приміщенні)** розрахункових засобів обліку електроенергії та пломб (відбитків їх тавр) відповідно до акта про пломбування.

Так як електролічильник №0292434 встановлено ні на території, ні в приміщенні Споживача, то він не несе відповідальності за порушення, визначені в Акті-2.

Підсумовуючи наведене:

1. Дії ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго», які полягають у порушенні Правил в частині проведення технічної перевірки, демонтажу засобів обліку електричної енергії та складання актів про порушення без Споживача або його уповноваженого представника, а також у внесенні до Акту про порушення від 06.04.2016 №121596 та Акту про порушення від 28.11.2016 №124512 недостовірних даних, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ч.1 ст.13, п.2 ст.50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом, що призвело до ущемлення інтересів Споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції.

2. Дії ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго», які полягають у здійсненні безпідставних розрахунків вартості необлікованої електричної енергії в сумі 45677,45 грн. та в сумі 10087,61 грн., є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим п.1 ч.2 ст.13, п.2 ст.50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим становищем на ринку постачання електричної енергії за

регульованим тарифом шляхом встановлення таких цін (інших умов) реалізації послуг, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно абз.2 ч.2 ст. 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем передбачено накладення штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

У відповідь на попередні висновки від 14.03.2017 по справі №02-27/2 Товариством надано лист від 27.03.2017 №2/1039, в якому йдеться про визнання вчинення Товариством порушень законодавства про захист економічної конкуренції, встановлених в ході розгляду зазначеної справи. Зокрема, в листі зазначено: «Враховуючи те, що Акти про порушення від 06.04.2016 року №121596 та від 28.11.2016 року №124512 складено з порушенням вимог ПКЕЕ, зокрема, технічна перевірка та демонтаж приладів обліку на об'єктах споживача ФОП Істратій Д.Г. «Пилорама» та «Торговий комплекс» проведено без присутності Споживача або його уповноваженої особи, а також те, що в Акти внесено суперечливі відомості щодо цілісності пломб, Комісією ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго» по розгляду актів порушення та спірних питань, що потребують додаткової перевірки і аналізу 28.02.2017 року прийнято рішення визнати Акт від 28.11.2016 року №124512 недійсним та 06.03.2017 Комісією визнано недійсним Акт від 06.04.2016 року №121596 та скасовано перерахунки необлікованої електричної енергії на суму 45677,45 грн. та 10087,61 грн., які були нараховані Споживачу по цьому Акту .

Також, на засіданні Комісії прийнято рішення щодо скасування, відносно споживача ФОП Істратій Д.Г., застосованого, згідно пункту 6.20 ПКЕЕ, перерахунку недорахованої електроенергії в сумі 2516,69 грн, про що Споживача повідомлено листом від 10.03.2017 №2/805.

Таким чином, всі спірні питання врегульовано, порушень ПКЕЕ зі сторони споживача ФОП Істратій Д.Г. не виявлено.» (курсивом – мова оригіналу).

Поряд з цим, в листі зазначено, що Товариством проведено навчання з працівниками, які здійснюють перевірки засобів обліку електричної енергії, та зобов'язано їх в подальшому дотримуватись вимог чинних нормативно-правових актів.

Водночас, в листі Товариство висловило прохання при прийнятті рішення врахувати наступне:

- співпраця в ході розгляду справи в частині надання вчасної, повної та всебічної інформації, яка запитувалась;
- вжиття необхідних заходів щодо припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції до прийняття рішення.
- лист Споживача про відсутність у нього претензій до Товариства.

Дохід (виручка) ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2016 рік склав тис.грн.

Враховуючи викладене, керуючись ст.7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», ст.48, 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», п.3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482 (із змінами), п.33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (із змінами), адміністративна колегія Чернівецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», «Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку» за результатами діяльності 2016 року та січня-лютого 2017 року ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання електричної енергії за регульованим тарифом в територіальних (географічних) межах Чернівецької області, де розташовані діючі мережі Товариства, як таке, що немає жодного конкурента.

2. Визнати дії ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго», які полягають у порушенні Правил в частині проведення технічної перевірки, демонтажу засобів обліку електричної енергії та складання актів про порушення без Споживача або його уповноваженого представника, а також у внесенні до Акту про порушення від 06.04.2016 №121596 та Акту про порушення від 28.11.2016 №124512 недостовірних даних, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ч.1 ст.13, п.2 ст.50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом, що призвело до ущемлення інтересів Споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції.

3. За вчинення порушення, визначеного п.2 цього рішення, на ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго» накласти штраф у розмірі 17000,00 (сімнадцять тисяч) гривень.

4. Визнати дії ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго», які полягають у здійсненні безпідставних розрахунків вартості необлікованої електричної енергії в сумі 45677,45 грн. та в сумі 10087,61 грн., порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим п.1 ч.2 ст.13, п.2 ст.50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом шляхом встановлення таких цін (інших умов) реалізації послуг, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. За вчинення порушення, визначеного п.4 цього рішення, на ПАТ «ЕК «Чернівціобленерго» накласти штраф у розмірі 17000,00 (сімнадцять тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», документи, що підтверджують сплату штрафу, необхідно надіслати Чернівецькому обласному територіальному відділенню Антимонопольного комітету України протягом п'яти днів з дня сплати штрафу.

Це рішення може бути оскаржене до господарського суду Чернівецької області у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії,
в.о.голови територіального відділення

В.М.Татарчук